

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

CEDO: imunitatea președintelui țării nu poate fi absolut?

paik · Wednesday, December 3rd, 2014

La 2 decembrie 2014, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea), Camera a treia, a pronunțat hotărârea [Urechean și Pavlicenco c. Moldovei](#). Curtea a constatat că refuzul automat al instanțelor judecătorești de a examina acțiunile în defrimare împotriva șefului statului, pe motiv că acesta beneficiază de imunitate, încalcă dreptul de acces la justiție garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CtEDO).

Hotărârea are la bază două cereri depuse de politicienii Serafim URECHEAN și Vitalia PAVLICENCO. În anul 2004 și, respectiv, 2007, fostul Președinte al Republicii Moldova, Vladimir VORONIN, a făcut declarații defrimătoare la adresa lor în cadrul unor interviuri difuzate la televiziune, la ore de maximă audiență. Acesta a acuzat-o pe Vitalia PAVLICENCO de apartenență la fostul KGB, iar pe Serafim URECHEAN, primar al Chișinăului în acea perioadă, că a pus bazele unui sistem corupt în stil mafiot în Primăria capitalei.

Serafim URECHEAN și Vitalia PAVLICENCO s-au adresat în judecată împotriva dlui Voronin și au pretins că declarațiile dlui Voronin sunt false. Instanțele judecătorești au refuzat examinarea cererilor, pe motiv că ultimul a făcut declarațiile în timp ce deținea funcția de Președinte al țării, care, conform art. 81 din Constituție, beneficiază de imunitate. Deși art. 81 din Constituție prevede că imunitatea președintelui se referă doar la opiniile exprimate “în exercitarea mandatului”, judecătorii nu au examinat dacă declarațiile au fost făcute de dl Voronin în calitate privată sau în cadrul exercitării mandatului de Președinte și au menționat că Președintele țării nu poate fi atras la răspundere civilă.

Curtea a constatat că imunitatea Președintelui este compatibilă cu art. 6 din CtEDO, însă această imunitate nu ar trebui să fie prea largă. În aceste cazuri imunitatea oferită Președintelui țării a fost excesiv de largă. Deși art. 81 din Constituție condiționează imunitatea Președintelui de “exercitarea mandatului”, instanțele de judecată din Republica Moldova nu au examinat dacă dl Voronin a făcut declarațiile în exercitarea atribuțiilor de Președinte al țării sau în calitate privată. Pe de altă parte, Constituția nu definește limitele imunității prezidențiale în ceea ce privește defrimarea. Această prevedere a fost interpretată de judecătorii naționali ca oferind o imunitate absolută și perpetuă și a făcut ca președintele să nu poată fi tras la răspundere chiar și după plecarea din funcție. Curtea a menționat că, cu cât este mai largă imunitatea, cu atât mai convingătoare ar trebui să fie motivele care o justifică. În orice caz, oferirea unei imunități de blanchetă Președintelui țării trebuie evitată. De asemenea, având în vedere că în Republica Moldova, în anii 2004 și, respectiv, 2007, nu exista un pluralism în mass-media, reclamanții, care erau și politicieni, nu au putut să reacționeze eficient la acuzațiile pe care ei le considerau

definiții.

Curtea a acordat dnei Pavlicenco EUR 3,600 cu titlu de prejudiciu moral și EUR 5,289.6 cu titlu de costuri și cheltuieli. Dl Urechean nu a solicitat compensații.

Soluția Curții a fost adoptată cu votul a patru din cei șapte judecători ai Camerei. Trei judecători (Šikuta, Pardalos și Grișco) au votat împotriva constatării unei violări a Convenției. Hotărârea Curții nu este definitivă și poate fi contestată la Mare Cameră a Curții în termen de trei luni.

Dl Urechean a fost reprezentat de către dl D. Graur iar dna Pavlicenco – de către dl V.Gribincea, Președintele Centrului de Resurse Juridice din Moldova.

Aceasta este prima ocazie în care Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a examinat imunitatea președintelui țării.

This entry was posted on Wednesday, December 3rd, 2014 at 4:14 pm and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.